

Datum : 25 juni 2002
Dienst/sector : Concernstaf
Registratienummer : 2002CGC000276i

Nummer : PS2002BEM15
Commissie : BEM
Portefeuilleh. : J.G.P. van Bergen

Titel : Jaarrekening/Jaarverslag tevens afrekenvoorstel 2001

Inhoudsopgave

Samenvatting,	pag. 1
Ontwerpbesluit	pag. 3
Toelichting	pag. 5
Bijlage(n):	--

Samenvatting

Dit voorstel strekt tot besluitvorming over de Jaarrekening, tevens het Jaarverslag 2001 (zie de Inleiding in de Jaarrekening 2001). Ook is erin opgenomen het gebruikelijke voorstel voor de afrekening met de diensten.

De rekening van baten en lasten over 2001 sluit met een voordelig saldo van € 54,2 miljoen, dat voor € 53,2 miljoen wordt veroorzaakt door de gedeeltelijke vrijval van de zogenaamde bakstenen (voorziening garanties UNA). Het overige deel van het saldo ad € 1 miljoen (in 2000 € 8,4 miljoen) wordt verklaard door meevallers in de algemene dekkingsmiddelen ad € 5,8 miljoen en een per saldo positief exploitatieresultaat van de diensten ad € 2,0 miljoen aan de batenkant en de vorming van de voorziening Ontsluiting Vathorst ad € 6,8 miljoen aan de lastenkant.

De Jaarrekening vormt het sluitstuk van de jaarcyclus en is de basis voor de afrekening met de diensten. De diensten mogen de door eigen bedrijfsvoering gerealiseerde overschotten – conform de Budget- en afrekenregels – gedeeltelijk “behouden” in de dienstreserve. Nadelen als gevolg van ondoelmatigheid worden aan de dienstreserve onttrokken. Naar aanleiding van de uitkomsten van de diensten - gerealiseerde dienstsaldi 2001 - wordt voorgesteld aan de dienstreserves van het Kabinet en van de dienst Water en Milieu in totaal € 1,4 miljoen te onttrekken en aan de dienstreserves van de overige diensten in totaal € 1,8 miljoen toe te voegen.

Ontwerp-besluit

Besluit van 9 september 2002 tot het vaststellen van de Jaarrekening 2001 en tot het onttrekken respectievelijk het toevoegen van bedragen aan de dienstreserves (afrekenvoorstel 2001).

Provinciale staten van Utrecht;

Op het voorstel van gedeputeerde staten van 25 juni 2002, dienst/sector CS, nr 2002CGC000276i;

Gezien de verklaring d.d. 4 juni 2002 van KPMG Accountants N.V. inzake de jaarrekening 2001;

Besluiten:

1.
 - a. een voorziening Vakantiegeld personeel te vormen;
 - b. de voorziening te bestemmen voor de jaarlijks eind mei aan het personeel uit te betalen vakantie-uitkering;
 - c. aan de voorziening een bedrag van € 1.989.000 te voteren.
2.
 - a. een voorziening Bodemsanering Vathorst te vormen;
 - b. de voorziening te bestemmen voor de toegezegde provinciale bijdrage voor bodemsanering in Vathorst.
 - c. aan de voorziening een bedrag van € 1.011.000 te voteren.
3.
 - a. een voorziening Ontsluiting Vathorst te vormen;
 - b. de voorziening te bestemmen voor een in of na 2005 aan de gemeente Amersfoort te betalen bijdrage in de kosten van ontsluiting van de wijk Vathorst;
 - c. aan de voorziening een bedrag van € 6.810.000 te voteren.
4. de bladzijden 77 tot en met 202 en de bladzijden 229 tot en met 236 van de Jaarrekening 2001 voor kennisgeving aan te nemen;
5. de risico's zoals vermeld in de Risicoparagraaf (bladzijden 21 tot en met 26 van de Jaarrekening 2001) te bevestigen;
6. de Jaarrekening 2001 voor zover het betreft de bladzijden 11 tot en met 75 en de bijlagen A tot en met G (bladzijden 205 tot en met 228) vast te stellen;
7. van het saldo ad € 54.157.000,- toe te voegen
 - a. aan de reserve voor dekking Structuurfonds een bedrag van € 53.168.000;
 - b. aan de dienstreserves per saldo een bedrag van € 420.000, te weten:

(N = onttrekking aan dienstreserve, V = toevoeging aan dienstreserve)

- van het Kabinet	€ 28.000 N
- van de Bestuurs- en Managementstaf	€ 5.000 V
- van de Concernstaf	€ 113.000 V
- van de Provinciale Servicedienst	€ 680.000 V
- van de Ruimte en Groen	€ 508.000 V
- van de dienst Water en Milieu	€ 1.393.000 N
- van de Wegen, Verkeer en Vervoer	€ 294.000 V
- van de Welzijn, Economie en Bestuur	€ 241.000 V
 - c. aan de algemene reserve een bedrag van € 569.000.
8. de Rapportage 2001 Natuur en landschap provincie Utrecht voor kennisgeving aan te nemen;

9. gedeputeerde staten te verzoeken met betrekking tot de punten, die in het advies d.d. 8 juli 2002 van de commissie Bestuur en Middelen inzake de Jaarrekening 2001 naar voren worden gebracht, actie te ondernemen dan wel daaraan aandacht te (doen) besteden.

voorzitter,

griffier,

Toelichting

Aan provinciale staten

Met onze brief van 4 juni j.l. is u de Jaarrekening 2001 toegezonden. De daarin opgenomen verantwoording per beleidstaak is voor de juni/juli-vergadering van elk van de adviescommissies uit uw midden geagendeerd. De verzamelde commissie-adviezen (in de vorm van één blauwtje) worden u tijdig voor uw vergadering van 9 september toegezonden. Daarnaast brengt de commissie Bestuur en Middelen uit uw midden rechtstreeks aan u een advies uit over de meer financieel-technische aspecten van de rekening. Zij ontvangt met het oog daarop het controlerapport van KPMG d.d. 3 juni 2002, alsmede onze reactie daarop en een subcommissie uit haar midden heeft over dit rapport met de accountant gesproken. De commissie Bestuur en Middelen stelt bedoeld advies vast in haar vergadering van 8 juli, waarna ook dit advies u tijdig voor uw september-vergadering wordt toegezonden.

In onze genoemde brief van 4 juni kondigden wij aan bij dit statenvoorstel in te gaan op:

1. de bestemming van het saldo;
2. de bestemming van de dienstsaldi op basis van de Budget- en afrekenregels;
3. het instellen van drie nieuwe voorzieningen: Vakantiegeld personeel, Bodemsanering Vathorst, Ontsluiting Vathorst;
4. onze (voor)genomen maatregelen met betrekking tot de begroting van de PSD (beleidstaak 4.1 Onttrekking aan de reserve rente en afschrijvingen en Bedrijfsvoering bladz. 202);
5. onze (voor)genomen maatregelen met betrekking tot de financiën bij Water en Milieu (negatief dienstsaldo van € 1,4 miljoen, beleidstaken 3.1 en 3.2).

ad 1. Bestemming van het saldo

Op 12 november 2001 besloot u (statenvoorstel B&M-10/2001) het ingestelde Structuurfonds Utrecht te voeden met onder andere de opbrengst over de vrijvallende gelden uit de voorziening garanties UNA (zgn. bakstenen). De vrijval in 2001 uit deze voorziening bedraagt € 53.168.000. Wij stellen voor dit bedrag, in overeenstemming met de besluitvorming in november 2001, toe te voegen aan de reserve voor dekking van het Structuurfonds.

ad 2. Bestemming dienstsaldi (de punten 7 en 8 van het ontwerp-besluit)

In het kader van het besturingsconcept vindt na afloop van het jaar een "afrekening" met de diensten plaats. De bedoeling is nadrukkelijk om de doelmatigheid te stimuleren door de dienst de overschotten, die door eigen bedrijfsvoering zijn gerealiseerd, geheel of gedeeltelijk te laten "behouden". Nadelen als gevolg van ondoelmatigheid blijven eveneens bij de dienst. Technisch wordt een overschot door doelmatige bedrijfsvoering toegevoegd aan de dienstreserve, een nadeel komt ten laste van de dienstreserve. Aanwending van bedragen uit de dienstreserves kan overigens alleen plaatsvinden op basis van besluiten van uw staten.

Ter voorbereiding van dit afrekenvoorstel heeft na het gereedkomen van de dienstverslagen 2001 de griffier met ieder van de directeuren een verantwoordingsgesprek gevoerd. Vervolgens heeft de griffier een verantwoordingsgesprek gevoerd met een delegatie uit ons midden.

Bij de Jaarrekening 2000 kondigden wij een evaluatie van de geldende budget- en afrekenregels aan, uit te voeren in het tweede halfjaar 2001. Deze evaluatie kon door capaciteitsgebrek helaas nog niet worden afgerond. Bij een eerdere evaluatie in 1998 is aangekondigd, dat afgestapt zou worden van de aanname, dat een voordeel op apparaatskosten geheel is toe te schrijven aan efficiënter werken en derhalve voor 100% ten gunste van de dienstreserve wordt gebracht. Als overgang voor de diensten

zou voortaan 75% van het voordeel naar de dienstreserve gaan. Effectuering van dit overgangsregime is sindsdien telkenmaal opgeschoven. In de speciale aandacht die vanaf vorig jaar aan de verdere ontwikkeling van prestatie-indicatoren wordt gegeven, zien wij aanleiding om het genoemde overgangsperscentage nu te gaan hanteren. Wij stellen derhalve voor het door de diensten gerealiseerde voordeel op de apparaatskosten 2001 voor 75% naar de onderscheiden dienstreserves te laten vloeien.

Onderstaand treft u een overzicht aan van de dienstsaldi 2001 – zie ook bladzijde 11 van de Jaarrekening 2001 - en het bedrag dat op basis van toepassing van de Budget- en afrekenregels zoals hiervoor aangegeven aan de respectievelijke dienstreserves¹ ware toe te voegen:

	<u>dienstsaldo 2001</u>	<u>naar dienstreserve</u>
- Bestuurs- en managementstaf	€ 167.000	€ 5.000
- Concernstaf	€ 177.000	€ 113.000
- Provinciale Servicedienst	€ 921.000	€ 680.000
- Ruimte en Groen	€ 259.000	€ 508.000
- Wegen, Verkeer en Vervoer	€ 1.020.000	€ 294.000
- Welzijn, Economie en Bestuur	<u>€ 854.000</u>	<u>€ 241.000</u>
	€ 3.398.000	€ 1.841.000

Tevens waren op basis van toepassing van de Budget- en afrekenregels aan de dienstreserves van Kabinet te onttrekken een bedrag van € 28.000 en van de dienst Water en Milieu een bedrag van € 1.393.000, in totaal € 1.421.000.

Samenvattend betekent dit dat er, rekening houdend met onttrekkingen en toevoegingen aan dienstreserves volgens bovenstaande specificatie, naast het bedrag van de vrijval bakstenen ad € 53.168.000 nog een bedrag van € 567.000 aan de algemene reserve wordt toegevoegd.

ad 3. Het instellen van drie nieuwe voorzieningen (de punten 1, 2 en 3 van het ontwerp-besluit)

Vakantiegeld

Provinciaal personeel heeft recht op uitkering van vakantiegeld, dat elk jaar aan het eind van de maand mei wordt uitbetaald. In die maand wordt het vakantiegeld uitgekeerd waarvoor de rechten in de voorliggende twaalf maanden zijn opgebouwd. Op 31 december van enig jaar bestaat dus reeds een verplichting van de provincie voor het vakantiegeld over zeven maanden. Het is in het bedrijfsleven gebruikelijk ter zake een voorziening op de balans op te nemen. Onze provincie heeft dat nog nooit gedaan. De motieven daarvoor waren o.m. de continuïteit van de provincie en het feit, dat de gelden daarvoor in de begroting en de meerjarenramingen zijn opgenomen. In het kader van de voorgenomen herziening van de Comptabiliteitsvoorschriften 1995 wordt echter steeds meer nadruk gelegd op het in één of andere vorm vormen van een voorziening voor vakantiegeld. Ten laste van de exploitatie is nu een bedrag van € 1.989.000 in zo'n die voorziening gestort. Dit bedrag komt overeen met 7/12de deel van het bedrag aan vakantiegeld, dat in mei 2002 naar verwachting moet worden uitgekeerd.

Bodemsanering Vathorst

In de begroting was nog geen rekening gehouden met de eerder toegezegde provinciale bijdrage voor bodemsanering Vathorst. In de Bestuursrapportage-1/2001 is uiteengezet dat zou worden nagegaan, uit welke middelen deze toezegging gedekt zou worden. Vanwege de hardheid van de toezegging hebben wij besloten tot het vormen van de voorziening nog in 2001.

Ontsluiting Vathorst

Op 20 december 2000 is een overeenkomst gesloten tussen de provincie en de gemeente Amersfoort (zie bijlage bij R&G-2/2001: Provinciale bijdrage aan oplossing problematiek Vathorst, een project

¹ Zie voor de dienstreserves – bij/af in 2001 en saldo per 31-12-2001 – bladz. 58 en bladz. 208/219 (bijlage A4 en A4a) van de Jaarrekening.

van Amersfoort en het Rijk). Uw staten hebben daarmee ingestemd op 22 januari 2001. Daarbij is toegezegd dat de provincie in of na 2005 € 6,81 miljoen (*f* 15 miljoen) aan Amersfoort betaalt. In plaats van ons aanvankelijk voornemen om voor dit bedrag in de aanloop naar 2005 ruimte te maken, stellen wij u gezien de hardheid van de toezegging nu voor om alsnog in de rekening 2001 voor deze juridische afdwingbare verplichting een voorziening te vormen.

ad 4. Maatregelen met betrekking tot de begroting van de Provinciale Servicedienst (PSD)

Op bladzijde 202 van de Jaarrekening hebben wij het probleem met betrekking tot de begroting van de PSD beschreven zoals dat bij de samenstelling van de jaarrekening naar voren is gekomen. Bij de PSD is bij de opstelling van de dienstbegroting abusievelijk rekening gehouden met de onttrekking aan de reserve Rente en afschrijvingen. De dienst heeft daardoor geopereerd binnen een te hoge begroting. Als gevolg van te late verwerking van de onttrekking aan de reserve werd de gemaakte fout pas opgemerkt nadat het jaar was verstreken. Over dit alles hebben wij de griffier, de directeur van de PSD en de concerncontroller ter verantwoording geroepen. De directeur heeft de opdracht vóór 1 september a.s. een plan van aanpak te overleggen waarin de maatregelen worden aangegeven die moeten leiden tot een structurele verlaging van de kosten van de dienst tot het niveau dat was bedoeld. Omdat de dienst wel gebleven is binnen het vastgestelde budget hebben wij de extra kosten die door de dienst zijn gemaakt ten laste van de algemene middelen gebracht. Uiteraard zullen wij erop toezien, dat in de toekomst dergelijke omissies niet meer zullen optreden. Door het incidentele karakter daarvan zijn wij van mening, dat in principe voldoende waarborgen aanwezig zijn voor een rechtmatig beheer.

ad 5. Maatregelen met betrekking tot de financiën bij Water en Milieu

Bij de dienst WEM is sprake van een overschrijding van het toegestane en in de dienstbegroting opgenomen budget. Oorzaak daarvoor is onder meer een onvoldoende heldere inrichting van de eigen administratie door de dienst WEM enerzijds en te late informatie vanuit de centrale administratie anderzijds (waardoor bij de dienst ten onrechte werd uitgegaan van onderuitputting). Toch moet de dienst dit tekort zelf dragen en ten laste van de eigen dienstreserve brengen. Omdat deze reserve daarvoor onvoldoende middelen bevat, hebben wij de directeur van die dienst – in overeenstemming met de geldende budget- en afrekenregels - opdracht gegeven binnen drie maanden een plan te overleggen teneinde die reserve weer aan te vullen tot het vastgestelde minimum.

Ten slotte stellen wij u voor (punt 5 resp. 9 van het ontwerp-besluit):

- de risico's, zoals genoemd in de Risicoparagraaf (bladz. 21 tot en met 26 van de Jaarrekening) te bevestigen (mutatis mutandis toepassing van artikel 15, tweede lid, van de Comptabiliteitsvoorschriften, waar de expliciete bevestiging wordt voorgeschreven bij de Risicoparagraaf bij de begroting) en
- de ingevolge statenbesluit uit 1997 als bijlage bij de Jaarrekening te voegen Rapportage 2001 Natuur en Landschap provincie Utrecht voor kennisgeving aan te nemen.

Gedeputeerde staten van Utrecht,

voorzitter, Mr. B. Staal

griffier, Drs. H.H. Sietsma